

Öğretmen Adaylarının Müzik Dinleme Alışkanlıklarının Değerlendirilmesi (Kütahya İli Örneği)

Mustafa Ulaş Atasoy¹

Özet

Toplumun yaşam kalitesinin arttırılmasının, bireylerin, kendi öz kültürü ve dinamikler ile dünyaya uyum sağlamasının en kestirme yolunun sanat ve alt dallarından müzik ile gerçekleşebileceği düşünülmektedir. Müzik, bireysel, toplumsal, kültürel, ekonomik ve eğitimsel işlevleri bünyesinde barındıran evrensel bir değerdir. Müziğin aile, yaş, eğitim, maddi manevi kültürel değerler vb. birbiriyle ilişkili değişkenler sonucu önce bireyler, sonrasında toplum ve ülkeler genelinde birleştirici benzer, farklı estetik beğenileri geliştirdiği bilinmektedir.

Müzik dinleme alışkanlığı aile ile başlayıp özellikle yakın arkadaş çevresi ve popüler bazı unsurlar ile şekillenen bir etkinliktir. Eğitim ve içeriğinin bu alışkanlığın oluşum, değişim ve gelişiminde önemli etkisi olduğu düşünülmektedir. Bu bakımdan geleceğin öğretmenlerinin “öğretmen adaylarının” müzik dinleme alışkanlıklarının incelenmesi gelecek kuşakların nasıl bir müziksel yaşantıya yöneleceğine ışık tutacaktır.

Ülkemizin farklı bölgelerinden gelip üniversitelerin eğitim fakültelerinde hayatlarının belli dönemini geçirmekte olan öğretmen adaylarının müziksel yaşantılarını incelemek aynı zamanda genç nüfusun belli bir yaş grubunun da müzik yaşantısı hakkında fikir sahibi olunmasına imkân sağlayacaktır. Araştırma, 2015-16 eğitim yılı güz dönemi Kütahya DPÜ eğitim fakültesi öğrencilerini kapsamaktadır. Araştırma sonucuna göre; adaylar yerli pop müziği dinlemeyi tercih etmekte, bunu THM ve TSM izlemektedir. Adaylar, günlerini çoğu zaman interneti kullanarak müzik dinleyerek geçirdiği, THM bilgilerinin ise orta düzeyde olduğu sonucuna ulaşılmıştır.

Anahtar Kelimeler: Eğitim, Müzik Eğitimi, Öğretmen Adayları, Müzik Dinleme Alışkanlıkları

¹ Dr. Öğr. Üyesi, Kütahya Dumlupınar Üniversitesi, Eğitim Fakültesi, Sınıf Eğitimi ABD, mustafaulas.atasoy@dpu.edu.tr

Evaluating Student Teachers Music Listening Habits: Simple of Kütahya

Abstract

Art and music as a sub-branch of art are being considered as an important way for individuals to comply the world around them with their culture and a way for increasing the life quality of a society. Music is a universal language which has social, cultural, economical and educational aspects. Music helps individuals, societies and countries to develop different aesthetics which is effected by other variables such as family, age, education and cultural values.

Music listening habits are formed by family, friends and other popular variables as well as education life. Student-teachers music listening habits are important to be investigated because their habits will influence the prosperity's music listening habits.

The purpose of this study to investigate music listening habits of student-teacher. The results of this study will shed light on the music listening habits of education faculty students who have different background and hometowns. Moreover, the results will help us to understand the music listening habits of a certain age group which is 18-22. The participants of this study are the students who were studying in Kutahya Dumlupınar University in 2015-2016 education year. The results showed that the participants prefer Turkish Pop Music followed by Turkish Folk Music and Turkish Art Music. In addition, the internet is being used as primary music listening source and their knowledge of Turkish Folk Music is average.

Giriş

Müzik, insanoğlunun her evresinde yer alan, geçmişten günümüze sosyal, kültürel, ekonomik ve eğitimsel izleri taşıyan ve bireylerin yaşayış şekillerine yön veren sanatsal bir ifade tarzıdır. Bir toplumun kültürel mirasına kattığı, kendi ve çağının yaşayışı ile özdeşleştirdiği bir kültür dalıdır (Köroğlu, 2014, Sun, 1968).

Müziğin insan hayatını kapsamlı bir şekilde etkilemesi, toplum olma olgusundaki kaliteyi de yakından ilgilendirmektedir. O coğrafyanın folklorik özellikleri, sosyal çevresi, medya ve müzik teknolojisi, yorumcuları vb. toplumun duygu, düşünce ve becerilerini etkilemekte ve müziksel gereksinimlerini şekillendirmektedir (Şenocak, 2005, s. 278, Çevik, vd., 2002, Köroğlu, 2014, s.129).

İnsan seslerle örülü bir çevre içerisinde doğar ve bu çevreyle ilişkisinde müzik önemli bir yer kaplar. Çocuğun kendisiyle ve çevresiyle ilişki, iletişim ve etkileşiminde ses ve müzik başta gelen öğelerdir” (Uçan, 2005, s: 6). İnsan yaşantısı boyunca bilerek veya bilmeden müzik sürecinin içerisinde yer alır. Bebeklik ve çocukluğun ilk dönemlerinde ailenin müziksel yaşantısı ile sınırlı olan bu eğitimi, plansız bir şekilde aile çevresi ve çevrenin müzik kültürü şekillendirir. Aile içinde ve çevrenin etkisi ile bebek ve çocukluk döneminde temellenen müzik eğitim sü-

reci, kişinin müziksel kimlik gelişiminin de ilk safhalarını oluşturmaktadır. Çocuğun aile ve çevresinde yaşadığı her türlü müziksel olaylar, gelecekteki müzik kimliğinin oluşumuna etki etmektedir. Bireyin, ömrü boyunca karşılaşması muhtemel sorunları aşabilmesinde, ona yardımcı olacak her türlü maddi manevi donanım ile olaylar karşısında sergileyeceği doğru tutum ve davranışları bir arada düzenlemeyi amaçlayan örüntüye müzik eğitimi demek doğru olacaktır. Bu bağlamda eğitim; kişinin yaşantısında kalıcı izler bırakmasının yanı sıra sosyal ve kültürel yaşantısına da doğrudan veya dolaylı etki edebilmekte, kişinin özel yaşantısının da ötesinde bir toplumun, hatta ülkenin yaşam kalitesi üzerinde derin değişim ve gelişimlere sebep olabilmektedir.

Milli Eğitim Bakanlığı'nca müzik öğretimi ile ilgili öğretim programları hazırlanmakta ve sınıflarda müzik kültürünün kazandırılmasına çalışılmaktadır. Bu programlarla ülkemizde yaşayan belli başlı müzik türlerinin hepsine yer veren, milli birlik ve beraberliğimizi koruyan bir ortak müzik kültürü oluşturmak esas olarak alınmıştır. Müzik dersi ile amaçlanan, öğrencilerin ve toplumun daha zevkli ve verimli öğrenmelerini sağlamak, yetenekleri doğrultusunda meslek seçmelerine, bilinçli müzik dinlemelerine ve müzik yapmalarına yardımcı olmaktır. Müzik eğitimi, toplumların sağlıklı, becerikli, çalışkan, üretken ve uyumlu olabilmeleri için gerçekleştirilen düşünce ve davranış eğitimidir. Yapararak ve yaşayarak öğrenmeyi gerektirir (MEB, 2006, Şahin ve Aksüt, s.106, Kırmızıbayrak, 2012, s. 92, Kutluk, 2010, s. 291, Dünder ve Akpınar, 2010, s. 1062, Umuzdaş ve Levent, 2012, s. 57).

Eğitim amacıyla yapılan müzik öğretimine eğitsel müzik eğitimi adı verilir ve bütün okulları kapsar. Okullarında verilen müzik eğitimi ile çocukların müziksel düşünme, davranma, müzik yapma, müziksel beğenileri vb. gerçekleştirilmeye çalışılır. İlköğretim ilk kademesinde sınıf öğretmenlerince, ikinci kademesinde ise branş öğretmenlerince gerçekleştirilmeye çalışılan bu süreç beraberinde birçok sorunu da içerebilmektedir. Bu sorunların en başında müzik eğitimi veren öğretmenlerin müziği algılama biçimleri ve müzik eğitim becerileri yer alır. Eğitim fakültelerinde müzik eğitimi sınıf öğretmenliği ve okulöncesi eğitimi bölümleri ile sınırlıdır. Halbuki gelecek neslin eğitimini üstlenen öğretmenlerin hangi branş olursa olsun müzik eğitimi almaları toplumsal bir kültür aktarımı olarak zorunluluk içermektedir. Müziği bütün hayata dahil etmek, bireyin dolayısıyla o toplumun bir çok yönden gelişmesini sağlar. Öğretmen adaylarının bu konudaki bilinç düzeyleri ve eğitim süreçlerindeki bilişsel, duyuşsal ve becerisel kazanımları büyük önem taşımaktadır (Kurtaslan ve Koca, 2013, s. 146, Barış ve Özata, 2009, s. 31, Eldemir, vd., 2013, s. 775, Yokuş ve Avşar, 2014, s. 52, Kurtaslan ve Köksoy, 2011, s.449, Şeker ve Saygı, 2013, s. 1239).

Öğretmen adaylarının müzik algıları, etkili müzik eğitiminin gerçekleştirilemesinin temel nedenlerinden birisi olabilmektedir. Adayların müzik ve müzik öğretimi konusundaki bilgi ve beceri eksikliği, bir rol model olarak sahip oldukları müzik kültürü ve birikimleri topluma yansımaları kaçınılmaz birer eğitimsel davranıştır. Kurtuldu (2009)'un araştırma sonucuna göre ilköğretimde müzik

dersine giren öğretmenlerin müzik dersine ilişkin görüşleri değerlendirilmiştir. Araştırma sonucuna göre, adayların derslerde kullandıkları kaynakları yetersiz buldukları, blokflüt dışında bir enstrüman öğretilmediği ve müzik dersi kapsamının ileriki hayatlarında daha işe yarayacak şekilde işlenmesi gerektiği belirtilmiştir. Bu nedenle öğretmen adaylarının öğrencilerin doğrudan ya da dolaylı olarak ihtiyaç duydukları müzik eğitim sürecini sürdürebilecek temel müzik bilgisine sahip olması, müzik öğretim yöntem ve tekniklerine hakim olması ve nitelikli bir müzik kültürüne sahip olması gerekmektedir. Popüler kültürle şekillenen müzik kültürünün, postmodern çağın dinamikleri ile yeniden değerlendirilmesi ve toplumsal kabul değerlerine göre yeniden değerlendirilmesi gerekmektedir. Popüler müziğin eğitim alanına yansımaları iyi görülmeli, çözümlenmeli ve müziğin okul ortamında nasıl algılandığı ortaya konulmalıdır (Yünlü ve Sağlam, 2004, s. 213, Çevik, 2011, s. 148, Kurtuldu, 2009, s. 511, Uygun, 2015, s.2, Sevim ve Güler-yüz, 2012, s.202).

Bireyin eğitim ve içeriğinden sorumlu gereksinimlerini karşılayabilmesi ilk önce aile ve sonrasında öğretmenlere düşmektedir. Öğrencilerinin bir bütün olarak eğitim ve öğretimi ile sorumlu olan sınıf öğretmeni sanat ve içeriğindeki her şey ile ilgili en azından öğrencilerine temel bazı bilgi ve alışkanlıkları kazandırmak gibi önemli bir sorumluluğu da taşıdıkları düşünülmektedir. Araştırmanın temel amacı; öğretmen adaylarının müzik dinleme alışkanlıklarının değerlendirilmesidir. Araştırma, toplumun müzik kültürünün en yakın etkileyicisi olan öğretmenlerin müziksel kazanımlarını, beğenilerini ve beklentilerini belirlemek açısından önem taşımaktadır.

Yöntem

Öğretmen adaylarının müzik dinleme alışkanlıklarını belirlemek üzere yapılan araştırmada betimsel tarama yöntemi kullanılmıştır. Tarama modelleri geçmişte ve günümüzde halen var olan durumu var olduğu şekliyle betimleyen yaklaşımlardır. Araştırma, 2015-16 eğitim öğretim yılı, Kütahya DPÜ eğitim fakültesinde öğrenim gören, Sınıf, Okulöncesi, Fen, Matematik, Sosyal Bilgiler öğretmen adaylarından 94 adaya uygulanmıştır. Araştırma kolay ulaşılabilirlik yolu ile ulaşılan örneklem grubun araştırma verileri ile sınırlıdır. Araştırmada, araştırmacılar tarafından hazırlanmış tek boyutlu 21 sorudan oluşan 'müzik dinleme alışkanlıkları' anketi kullanılmış ve öğretmen adaylarının maddelere katılım düzeyleri belirlenmeye çalışılmıştır. Veri toplama aracı anket, araştırmacılar tarafından ilgili literatür taranarak geliştirilmiştir. Anketin oluşturulmasında alan uzmanlarına, öğrencilere danışılmış ve bir madde havuzu oluşturulmuştur. Başlangıç itibarı ile 40 soru olan anket, 10 kişilik bir öğretmen aday grubuna 3 hafta arayla uygulanıp kararlılık göstermeyen maddeler elenmiştir. Anketin iç tutarlık katsayısı, madde benzeşikleri ve madde toplam korelasyonu incelenmiş ve elde edilen veriler anket için yeterli bulunmuştur. Elde edilen verilerin değerlendirilmesinde tanımlayıcı istatistik teknikleri kullanılmış, istatistiki yorumlarda anlamlılık yüzde olarak %50'lik dilim üzerinden yapılmıştır.

Bulgular

Öğretmen adaylarının müzik dinleme alışkanlıklarını belirlemek için yapılan araştırma bulguları aşağıdaki tablolarda verilmiştir.

Tablo 1- Araştırmaya katılan öğretmen adaylarının cinsiyeti

	fr	y
bay	26	27,7
bayan	68	72,3
Toplam	94	100,0

Adayların %72,3'ü bayan, %27,7'si ise erkektir.

Tablo 2-Araştırmaya katılan öğretmen adaylarının yaşı

	fr	y
18 yaş ve altı	3	3,2
20	25	26,6
21	59	62,8
22 ve üstü	7	7,4
Toplam	94	100,0

Öğretmen adaylarının yaşı %89,4 oranında 20-21 yaş arasındadır.

Tablo 3- Araştırmaya katılan öğretmenlerin bölümü

	fr	y
Sınıf Öğretmenliği	34	36,2
Okul Öncesi	10	10,6
Sosyal	34	36,2
Fen	5	5,3
Matematik	11	11,7
Toplam	94	100,0

Araştırmaya %36,2 sınıf öğretmeni, %10,6 okulöncesi, %36,2 sosyal, %5,3 fen, %11,7 matematik öğretmenliği adayı katılmıştır.

Tablo 4-Adayların müzik tanımı

	fr	y
m1	34	36,2
m2	33	35,1
m3	26	27,7
Toplam	94	100,0

Adayların %36,2'si müziği hoş giden melodi ve ritm ile birlikteliği olarak, %35,1'i hoş giden sözler ve ritm ile birlikteliği olarak %27,7'si ise hoş giden ritmin melodi ve sözlerle birlikteliği olarak tanımlamaktadır.

Tablo 5-Adayların müzik dinleme sıklığı

	fr	y
Her zaman	29	30,9
Çoğu Zaman	39	41,5
Arada sırada	24	25,5
Çok az	1	1,1
Hiçbir Zaman	1	1,1
Toplam	94	100,0

Adayların %41,5' çoğu zaman müzik dinlemektedir.

Tablo 6-Müzik dinleme saati

	fr	y
0-1	45	47,9
2-3	37	39,4
4-5	7	7,4
5+	4	4,3
Toplam	94	100,0

Adayların %47,9'u gündü 2-3 saat müzik dinlemektedir.

Tablo 7-Müzik dinleme amacı

	fr	y
m1	23	24,5
m2	18	19,1
m3	1	1,1
m4	10	10,6
m5	3	3,2
m6	33	35,1
m7	6	6,4
Toplam	94	100,0

Adayların %35,1'i sıkıntılarında uzaklaşmak için müzik dinlemektedir.

Tablo 8-Nerede müzik dinledikleri

	fr	y
m1	13	13,8
m2	40	42,6
m3	4	4,3
m4	24	25,5
m5	11	11,7
m6	2	2,1
Toplam	94	100,0

Adayların %42,6'sı yolculuk esnasında müzik dinlemektedir.

Tablo 9- Adayların tercih ettikleri müzik türü

	fr	y
Yerli	76	80,9
Yabancı	8	8,5
Enstrümantal	2	2,1
Diğer	8	8,5
Toplam	94	100,0

Adayların %80,9'u yerli müziği dinlemeyi tercih etmektedir.

Tablo 10-Dinlenen yabancı müzik türü

	fr	y
Rock	20	21,3
Rap	3	3,2
Yabancı Pop	48	51,1
Klasik batı müz	6	6,4
Jazz	1	1,1
Tekno Müz	1	1,1
Diğer	10	10,6
Toplam	94	100,0

Adayların %51,1'i yabancı pop müziği dinlemekten hoşlanmaktadır.

Tablo 11- Dinlenen yerli müzik türü

	fr	y
sanat	11	11,7
pop	45	47,9
halk	21	22,3
dini musiki	6	6,4
arabesk	4	4,3
diğer	6	6,4
Toplam	94	100,0

Adayların %47,9'u pop müzik dinlemektedir. Bunu THM ve TSM izlemektedir.

Tablo 12-Dinlenen müziği tercih nedeni

	fr	y
ritm yapısı	16	17,0
sözel içeriği	18	19,1
melodik yapısı	15	16,0
Hepsi	43	45,7
diğer	1	1,1
Toplam	94	100,0

Adayların %45,7'si müziği hem ritm, hem sözleri hem de melodik yapısı için dinlemektedir.

Tablo 13- Türk halk müziği hakkındaki bilgi birikimi

	fr	y
iyi	11	11,7
orta	57	60,6
kötü	26	27,7
Toplam	94	100,0

Adayların %60,6'sı Türk halk müziği hakkındaki bilgisi orta düzeydedir.

Tablo 14- Türk halk müziği çalgısını bilme durumları

	fr	y
m1	34	36,2
m2	3	3,2
m3	2	2,1
m4	6	6,4
m5	11	11,7
m6	26	27,7
m7	7	7,4
Toplam	94	100,0

Adayların sadece %3,2'si bir THM çalgısı olan meyi bilmiştir.

Tablo 15-THM dinlememe nedenleri

	fr	y
m1	5	5,3
m2	1	1,1
m3	1	1,1
m4	4	4,3
m5	17	18,1
m6	5	5,3
m7	17	18,1
Toplam	94	100,0

Adayların %18,1'i sıkıcı olduğu için THM dinlememektedir.

Tablo 16- Türkünün tercih edilen hali

	fr	y
orjinal	65	69,1
futurist	25	26,6
Toplam	94	100,0

Adayların %69,1'i türkünün orijinal halini dinlemek istemektedir.

Tablo 17-Yorumlanmış dinleyeceği türkü türü

	fr	y
m1	22	23,4
m2	10	10,6
m3	15	16,0
m4	19	20,2
m5	2	2,1
m7	1	1,1
m8	13	13,8
Toplam	94	100,0

Adaylar rock, jazz, filarmonik, pop, rap, tekno vd. yorumlanmış türkü dinlemek istemektedirler.

Tablo 18-Kütahya türkülerini bilme durumları

	fr	y
evet	61	64,9
hayır	32	34,0
Toplam	94	100,0

Adayların %64,9'u Kütahya türkülerini bilmektedir.

Tablo 19-Türküyü dinleme aracı

	fr	y
m1	12	12,8
m2	50	53,2
m3	3	3,2
m4	10	10,6
m5	6	6,4
m6	11	11,7
Toplam	94	100,0

Adayların %53,2'si türküleri internette dinlemektedir.

Tablo 20-Türkü konserine gitme durumları

	fr	y
evet	30	31,9
hayır	64	68,1
Toplam	94	100,0

Adayların %68,1'i herhangi bir türkü konserine gitmemiştir.

Tablo 21-Müziğin eğitimin parçası olmayı düşünme durumları

	fr	y
evet	82	87,2
hayır	12	12,8
Toplam	94	100,0

Adayların %87,2'si müziğin eğitimin bir parçası olduğunu düşünmektedirler.

Tablo 22-Türkülerin eğitimdeki rolü

	fr	y
evet	78	83,0
hayır	15	16,0
Toplam	94	100,0

Adayların %83,0'ı türkülerin eğitimde bir rolü olduğunu düşünmektedir.

Tablo 23-Türkü kültürüne ilişkin ders alma durumu

	fr	y
evet	22	23,4
hayır	69	73,4
Toplam	94	100,0

Adayların %3,4'ü türkü kültürüne ilişkin herhangi bir ders almamıştır.

Tablo 24-Üniversite bünyesinde türkü etkinliklerini yeterli bulma durumları

	fr	y
evet	14	14,9
hayır	78	83,0
Toplam	94	100,0

Adayların %83,0'ı türkü etkinliklerinin yeterli olmadığını düşünmektedir.

Sonuç ve Öneriler

- Öğretmen adaylarının müzik dinleme alışkanlıklarını belirlemeye çalışan araştırma sonuçlarına göre; adayların her gün 2-3 saat müzik dinledikleri, en çok pop müzik dinlemeyi tercih ettikleri, bunu azalan oranlarda THM ve TSM takip ettiği anlaşılmaktadır.
- Adayların %47,9'u günde 2-3 saat müzik dinlemektedir. Elde edilen bu veri öğretmen adaylarının günün önemli bir zaman dilimini müzik dinleme etkinliğine ayırdıklarını ortaya koymakla beraber adayların %35,1'i gibi önemli bir bölümünün bu etkinliği hayatlarındaki bazı sıkıntılarından uzaklaşmak, zihnen ve psikolojik olarak rahatlamak için dinledikleri sonucunu ortaya koymaktadır.
- Adayların müzikleri büyük oranda internetten dinledikleri, THM hakkındaki bilgilerinin orta düzeyde olarak tanımladıkları ancak bir THM çalgısı olan meyi bilmedikleri, büyük oranda bir türkü konserine gitmedikleri ancak türkülerin eğitimde önemli bir rolü olduğunu düşünmektedirler.
- Müziğin tanımına ilişkin hazırlanan anket sorusu ile verilen alternatif tanımlamalardan öğretmen adaylarının %36,2'si "müziği hoş giden melodi ve ritm ile birlikteliği" olarak, %35,1' i hoş giden sözler ve ritm ile birlikteliği olarak %27,7'si ise hoş giden ritmin melodi ve sözlerle birlikteliği olarak tanımlamaktadır. Bu durum müzik ile ilgili yapılan müzik tanımının ne olduğuna ilişkin ortak bir açısı oluşturulamadığı sonucunu ortaya koymaktadır.
- Bu sonuç ışığında öğretmen adaylarının müzik dinleme alışkanlıkları ile ruhsal durumları arasındaki ilişkiyi konu alabilecek çalışmalar araştırmacılara önerilmektedir.
- İnternet ve bilişim teknolojilerinin, bir müzik kaydına çabuk ve zahmetsizce erişiminin, THM unsurlarının içeriğinin korunması ve kültürel bu öğelerin gelecek nesillere aktarılmasına olumlu ya da olumsuz etkilerine yönelik araştırmaların önemli olduğu düşünülmektedir.
- Araştırmadan elde edilen öğretmen adaylarının %87,2'si müziğin eğitimin bir parçası olduğunu düşünmektedirler. %83,0'ı ise türkü etkinliklerinin yeterli olmadığını düşünmektedir. İstatistiksel verileri göz önüne alındığında;
  1. Eğitim fakültelerinde bütün anabilim dallarına müzik kültürü ile ilgili zorunlu ve seçmeli derslerin konması,
  2. Farklı müzik dallarının tanıtılması, adayların eğitim hayatları boyunca koro, solo ve çalgı toplulukları gibi etkinliklere katılımlarının sağlanması,
  3. Müzik kültürlerini zenginleştirecek etkinliklere yer verilmesi,
  4. Nitelikli müzikler dinlemelerinin sağlanması,
  5. THM ve TSM eserlerini dinleyecekleri formlarda yeniden yorumlanması,
  6. Adayların müzikal özgüvenlerinin güçlendirilmesi,
  7. Müzik öğretim elemanlarının ek çalışmalar ve etkinlikler düzenlemesi, Adayların müziğin kullanıldığı ortamlara yönlendirilmesi ve müzik türleri ile ilgili projelerin yapılması önerilmektedir.

Kaynakça

- Aras, T, (2010). 2006 İlköğretim Müzik Dersi 6. Sınıf Öğretim Programı İçerisinde Yer Alan Müziksel Algı Ve Bilgilenme İle Müziksel Yaratıcılık Öğrenme Alanları Arasındaki İlişkisel Durumun Değerlendirilmesi, Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi. Atatürk Üniversitesi, Erzurum.
- Barış, A, D, Ve Özata, E, (2009). Sınıf Öğretmenliği Anabilim Dalında Alınan Müzik-Müzik Öğretimi Derslerinin Öğretmenlik Uygulamalarına Yansımaları, Mehmet Akif Ersoy Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi, 9(18), 27-42.
- Çevik, S, Sağer, T, Cafoğlu, Z, (2002). *Üst Düzey Kamu Ve Özel Sektör Yöneticilerinin Yaşamlarında Müziğin Etkileri*, 21. Yı Başında Türkiye’de Müzik Sempozyumu, Ankara, 15 16 Mart.
- Çevik, B,D, (2011). Sınıf Öğretmeni Adaylarının Müzik Öğretimi Özyeterlik Düzeylerinin İncelenmesi, Ahi Evran Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi, 12(1), 145-168.
- Dündar, M, Ve Akpınar, M, (2010). Müzik Öğretmenliği Anabilim Dalı 4. Sınıf Öğretmen Adaylarının İlköğretim Müzik Dersi 4. Sınıf Öğretim Programı Üzerine Görüşleri, GÜ, Eğitim Fakültesi Dergisi, 30(3), 1059-1073.
- Eldemir, C, Umuzdaş, S, Ve Umuzdaş, S, (2013). Sınıf Öğretmenliği Anabilim Dallarında Öğrenim Gören Öğretmen Adaylarının İlköğretimde Müziğin Eğitsel (2 amaçlı Kullanıma Yönelik Görüşlerinin Değerlendirilmesi, International Journal Of Social Science, 6(3), 773-784.
- Kırmızıbayrak, N, (2012). İlköğretim Okullarındaki Müzik Ders Programının Öğretmen Görüşlerine Göre Değerlendirilmesi, Sosyal Bilimler Dergisi, 10.91-105.
- Kutluk, Ö, (2010). Sınıf Öğretmeni Adaylarının İlköğretim Müzik Eğitim Hakkındaki Görüşleri Ve Müzik Dersi Verme Konusunda Kendilerine Güvenmeleri, Selçuk Üniversitesi, Ahmet Keleşoğlu Eğitim Fakültesi Dergisi, 29,289-302..
- Kurtaslan, H, Ve Koca, Ş, (2013). Sınıf Öğretmeni Adaylarının Müzik Dersleri Kapsamında Aldıkları Blokflüt Eğitimine Yönelik Bakış Açıkları, Eğitim Ve Öğretim Araştırmaları Dergisi, 2(4). 145-151.
- Kurtaslan, H, Ve Köksoy, M, A, (2011). Sınıf Öğretmenlerinin Müzik Öğretimine Yönelik Hazır Bulunuşluk Ve Uygulamalarının İncelenmesi: Niğde İli Örneği, E-Journal Of New World Sciences Academy, 6(4), 448-462.
- Kurtuldu, M, K, (2009). Sınıf Öğretmeni Adaylarının Müzik Öğretimi Dersine Yönelik Tutumlarının Değerlendirilmesi, İlköğretim Online, 8(2), 510-519.
- Koroğlu, N, G, (2014). İlköğretim İkinci Kademe Müzik Öğretmenlerinin 2006 Müzik Dersi Öğretim Programına Yönelik Görüşleri, Sanat Eğitimi Dergisi, 2(1), 127-141.
- MEB, (2006). İlköğretim Müzik Dersi Öğretim Programı, Ankara, 2006, [Http://Ttkb.Meb.Gov.Tr/Program2.aspx?İslem=1&Kno=35](http://Ttkb.Meb.Gov.Tr/Program2.aspx?İslem=1&Kno=35),
- Sevim, O, Ve Güteryüz, Ş, (2012). Öğretmen Adaylarının Popüler Müziğe İlişkin Görüşleri, Atatürk Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi, 16(1), 199-210.
- Sun, M, (1968). Türkiye’nin Kültür, Müzik, Tiyatro Sorunları, Kültür Yayınları, Ankara.
- Şahin, K Ve Aksüt, M, (2002). I. Kademedeki Müzik Derslerine İlişkin Öğretmen Görüşleri, Afyon Kocatepe Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi, 4(2), 105-118.
- Şenocak, E, (2005). ; Müziğin İnsan Yaşamındaki Yeri, Müzik Sempozyumu, E. Ü. Kayseri 270- 279, Nisan.

- Şeker, S, S, Ve Saygı, C, (2013). Sınıf Öğretmeni Adaylarının Müzik Öğretimine İlişkin Tutumlarını Ölçmeye Yönelik Ölçek Geliştirme Çalışması, Turkish Studies: International Periodical For The Languages, Literature And History Of Turkish Or Turkic, 8(8), 1237-1246.
- Uçan, A. (2005). Müzik Eğitimi Temel Kavramlar-İlkeler-Yaklaşımlar Ve Türkiye'deki Durum. (3. Baskı). Evrensel Müzik Evi, Ankara.
- Uçan, A, (2005). Müzik Eğitimi, Temel Kavramlar, İlkeler, Yaklaşımlar Ve Türkiye'deki Durum, Ankara: Evrensel Müzik Evi.
- Umuzdaş, S, Ve Levent, A, (2012). Müzik Öğretmenlerinin İlköğretim Müzik Dersi İşleyişine Yönelik Görüşleri, Yü Eğitim Fakültesi Dergisi. 9(1), 56-73.
- Uygun, A, M, (2015). Öğretmen Adaylarının Geleneksel Müzik Türlerine İlişkin Algılarının Metaforlar Aracılığıyla İncelenmesi, AKÜ, AMADER, 1(1), 59-76.
- Yokuş, H, Ve Avşar, Ö, S, (2014). Müzik Öğretmeni Ve Sınıf Öğretmeni Adaylarının Müzik Dağarına İlişkin Yeterlikleri, Sanat Eğitimi Dergisi, 2(1), 51-63.
- Yokuş, H, Ve Yokuş, T, (2010). Müzik Ve Çalgı Öğrenimi İçin Strateji Rehberi, Ankara: Pegem Akademi.
- Yünlü, F, Ve Sağlam, M, (2004). Sınıf Öğretmenlerinin Müzik Dersine İlişkin Görüşleri, İçerikle İlgili Güçlükleri Ve Eğitim Gereksinimleri, Eğitim Bilimleri Ve Uygulama Dergisi, 3(6), 211-226.

